

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အမှတ်စဉ်	
၁	မင်းခမ်းတော်	၁
၂	မင်းခမ်းတော်ပလ္လင်များ	၄
၂-၁	သီတာသနပလ္လင်	၆
၂-၂	ထီးဖြူ ယပ်မား နှင့် အလံ မင်းခမ်းတော်အခင်းအကျင်းများ	၁၈
၃	မင်းခမ်းမင်းနား မင်းခမ်းတော်ပစ္စည်းများ	၂၄
၃-၁	လက်ယာမင်းခမ်းတော်ပစ္စည်းများ	၂၉
၃-၂	လက်ဝဲမင်းခမ်းတော်ပစ္စည်းများ	၄၁
၃-၃	အခြားမင်းခမ်းတော်ပစ္စည်းများ	၅၃
၄	ကုန်းဘောင်ခေတ် နန်းတွင်းအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ	၇၀
၄-၁	အခါတော်စား၊ တံဆိပ်နာမံ၊ နဖူးစည်းများ၊ စာရွက်တော်	၇၃
၄-၂	အခြားပစ္စည်းများ	၁၀၃
၄-၃	နန်းတွင်းအဝတ်အစားများ	၁၃၂
၄-၄	မားလက်နတ်များ	၁၄၇
၄-၅	နန်းတွင်းပရိဘောဂများ	၁၅၁
၅	နိဂုံး	၁၇၀

No	Title	Page
	Preface	
1	Regalia	1
2	Thrones	4
	2.1 The Lion Throne(TheThiha Thana Throne)	6
	2.2 White Umbrella, Fan and Flag	18
3	Royal Regalia	24
	3.1 Right Hand Side Regalia	29
	3.2 Left Hand Side Regalia	41
	3.3 Other Regalia	53
4	Royal Objects of Konbaung Period	70
	4-1. Royal Epistle, Title Plaque, Royal Order and Documents	73
	4-2. Other Royal Objects	103
	4-3. Royal Costumes	132
	4-4. Swords	147
	4-5. Royal Furnitures	151
5	Conclusion	170

အမှတ်စဉ်

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၈၈၅ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေးဆုံးရှုံးမှုနှင့်အတူ မြန်မာ့ နန်းစဉ်မင်းခမ်းတော်ဝင်ပစ္စည်းများ၊ အစိုးရတရားများသည်လည်း မြန်မာ့မြေ၊ မြေကွက်ပွယ် ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ၎င်းပစ္စည်းများသည် အင်္ဂလိပ်တို့ ယူဆောင်သိမ်းပိုက်မှုကြောင့် ပြည်ပ သို့ရောက်ရှိသွားခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့်ပြည်သူတို့၏ ကြိုးပမ်းမှုဖြင့် သီဟာသနပလ္လင် တော်အပါအဝင် မင်းခမ်းတော်ဝင်ပစ္စည်းများသည်(၁၉၆၄-၁၉၆၅)ခုနှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံ သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

မြန်မာ့နန်းစဉ် မင်းခမ်းတော်များတွင် လွတ်တော်၌ တရားစီရင်တော်မူရာ သီဟာသနပလ္လင်တော်၏လက်ဝဲမင်းခမ်းတော်မှာဖြစ်သည့် တစ်ဆယ့်နှစ်လမာသီကျမ်း ခွက်၊ သလင်းမြှောင်၊ ကရား၊ ကျပ်လွှား၊ သာဠီထပ်၊ သန့်လွက်၊ ခြေခင်းနှင့် လက်ယာ မင်းခမ်းတော်များဖြစ်သည့် ကွမ်းလောင်းတော်ကြီး၊ ရှစ်ထောင့်ကွမ်းခွက်၊ စုတနာဝန်း မတောင်းကြီး၊ ဖလား၊ နန်းဆွဲအုပ်၊ မကန်းကရားတို့မှာ အများပြည်သူတို့ ကြည့်ရှုလေ့လာ နိုင်ရန် အမျိုးသားပြတိုက် (ရန်ကုန်)တွင် ပြသထားပါသည်။

ရှေးဟောင်းသုတေသန အမျိုးသားပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာနသည် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ပစ္စည်းများကို စုဆောင်းထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုတေသနပြု ခြင်း၊ အများပြည်သူတို့လေ့လာနိုင်ရန် ပြတိုက်များတွင် စင်ကျင်းပြသခြင်းတို့အပြင် ယင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အသိပညာဗဟုသုတများပြည်သူလူထုအတွင်းပြန့်ပွား စေရန်အတွက် ပညာရေး ဟောပြောခြင်း၊ သတင်းစာ၊ ကျမ်းဂန်နှင့် ရုပ်သံမီဒီယာများမှ တစ်ဆင့် သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်းနှင့် မှတ်တမ်းများ စုစည်းကာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းစသည့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုကာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

တို့ကြောင့်ပညာရှင်များ၊ သုတေသီများ၊ ကျောင်းသား-ကျောင်းသူများအပါ အဝင် ပြည်သူလူထုအားလုံး မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ပစ္စည်းများကို မြတ်နိုးတန်ဖိုး ထားနိုင်ရေး၊ အမျိုးဂုဏ် ဓာတ်ဂုဏ် မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသား ရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဟူသည့် နိုင်ငံတော် ၏ လူမှုရေးဦးတည်ဓွန့်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်စသည့် ရည်ရွယ်ချက်များ ဖြင့် မြန်မာ့နန်းစဉ် မင်းခမ်းတော်ဝင်ပစ္စည်းများ၊ နန်းတွင်း၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ အခါတော်စား၊ တံဆိပ်နာမံ၊ စာရွက်တော်များ၊ နဖူးစည်းများ၊ ရွှေထည်များ၊ နန်းတွင်း အဝတ်အစားများနှင့် နန်းတွင်းပရိဘောဂများကို စုစည်းကာ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းစာအုပ် အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင် မှတ်တမ်းတင်ဖော်ပြထားသော သီဟာသနပလ္လင်အပါအဝင်

မင်းခမ်းတော်ဝင်ပစ္စည်းများသည် တစ်မျိုးက ကိုယ့်ထီးကိုယ့်နန်း ကိုယ့်ကြွနန်းဖြင့် လွတ်လပ်ဝင့်ထည်စွာ နေထိုင်ခဲ့ကြသော မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဓာတ်ပုံည ရုတ်မာနကို မြင်တွေ့ခံစားစေနိုင်မည် ဖြစ်သကဲ့သို့ မိမိတို့၏ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ရိုးမှုကို ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းလိုစိတ်များ ကိန်းဆောင်းပေးနိုင်မည်ဟုလည်းယုံကြည်ပါသည်။

မင်းခမ်းတော်ဝင်ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များအားလုံးကို ယခု အခါ အမျိုးသားပြတိုက်(ရန်ကုန်)တွင် စင်ကျင်းပြသထားပါသည်။ သို့ရာတွင် သွားရောက် လေ့လာရန် အခက်အခဲရှိသူများ လေ့လာခွင့် မကြိုနိုင်သေးသူများအဖို့ ဤမှတ်တမ်း စာအုပ်ကို လေ့လာခြင်းဖြင့် ပြတိုက်တွင် ကိုယ်တိုင်ရောက်ရှိလေ့လာနေရသကဲ့သို့ ခံစား ရပြီး အသိဉာဏ် ဓာတ်ပုံများ တိုးပွားစေလိုမည်ဟု ဖွဲ့စည်းလုပ်ကြည့်လျက် မြန်မာ နန်းစဉ်မင်းခမ်းတော်ဝင်ပစ္စည်းများ မှတ်တမ်းစာအုပ်ကို ရုတ်ယူဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။

ကျော်ဦးလွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

Preface

Myanmar were annexed by British in 1885 and lost her independence. After driven over Myanmar Royal administration, national cultural properties were taken to England for sale and our cultural property were lost. The government and its people were tried to get for our cultural identity and lastly there were returned. There were restituted to its original land and in its people. Not of all, many are still missing and lost our cultural tradition.

The Myanmar Regalia, there were returned The Lion Throne, its is judicial throne, and the left hand regalia are Betal Receptacle with twelve Zodiac Signs, Lotus Urn, Pitcher, Oblong Casket, Royal Yak Tail Whisk, Royal Dagger, Sandals and Right Hand Regalia are Big Betal Receptacle, Octagonal Betal Cup, Jewelled Flower Casket, Gold Bowl, Filigree Casket which are displaying at the National Museum (Yangon).

The Department of Archaeology, National Museum and Library is preserving the Myanmar Cultural Heritage. There are working with exploration, excavation, collection of cultural properties, educate and communicate for the present and future generation. The National Cultural Property is not only nationalities in country but also for our present of our younger and future generation. As the cultural heritage is a unique expression of human achievement; and as this cultural heritage is continuously at risk; and as recording is one of the principal ways available to give meaning, understanding, definition and recognition of the values of the cultural heritage; and as the responsibility for conserving and maintaining the cultural heritage. And the department is try to more educate for citizen. Its is one of the National Objective and more communicate with media such telecommunication technologies and others media. The department is not only educational facilities on exhibition in museums but also as newspaper, journal, television, publication, workshop and seminar.

Therefore, the cultural property is more helpful for reseacher, reader and student for the purpose of cherish our heritage, knowledge of our heritage and preserving our national character. In this document,

There are the lion throne and royal regalia and educating of our past cultural identity of kingship, our country and our land. This document is not only for on exhibition in the National Museum (Yangon) but also other collection of other storage area. The reader would be knowledge of our cultural heritage.

Kyaw Oo Lwin
Director General